

DENİZDE ÇATIŞMAYI ÖNLEME TÜZÜĞÜ ⁽¹⁾

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 12.12.1977, No: 7/14561
Dayandığı Kanunun Tarihi : 10.6.1946, No: 4922
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi : 29.4.1978, No: 16273
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5, Cildi: 17, S. 105

BÖLÜM A - GENEL**KURAL: 1***Uygulama*

(a) Bu kurallar, açık denizlerde ve açık denizlerle bağlantılı olan ve açıkdeniz gemilerinin seyredebileceği sularda bulunan gemilerin tümüne uygulanacaktır.

(b) Bu kurallarda bulunan hiçbir hüküm, açık denizlerle bağlantılı olan ve açık deniz gemilerinin seyrettiği demir yerleri, limanlar, göller, iç su yolları için yetkili makamlarca yapılan özel kuralların çalışması ile çelişki halinde bulunmayacaktır. Bu gibi özel kurallar, olanağı nisbetinde, bu Kurallara uyacaktır.

(c) (**Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.**) Bu Kurallarda bulunan hiçbir hüküm, herhangi bir Devletin Hükümeti tarafından savaş gemileri ya da konvoy halinde ilerleyen teknelere özgü ve istasyon ya da işaret ışıkları şekilleri ya da düdük işaretleri, ya da filo halinde balık avlayan balıkçı teknelerine özgü ek istasyon, ya da işaret ışıkları, ya da şekilleri için konulan özel kuralların işleyişine müdahalede bulunmayacaktır. Bu ek istasyon ya da işaret ışıkları, şekilleri ya da düdük işaretleri, olanaklar elverdiğince, bu kurallar altında başka yerlere konulmasına yetki verilen ışık, şekil ya da işaretle karıştırılmayacak şekilde olacaktır.

(d) Bu kuralların amacının gerçekleşmesi için Teşkilat tarafından trafik ayırım düzenleri benimsenebilir.

(e) Özel bir şekilde veya özel bir amaç için inşa edilmiş olan bir teknenin fenerlerinin sayısı, yeri, kapasitesi veya görünüş açıları veya şekilleri ile sesli işaret aletlerinin yeri veya nitelikleri bakımından bu kuralların hükümlerine uymadığının ilgili hükümetçe saptanmış olması halinde, teknenin özel faaliyetine müdahale etmeden, böyle bir teknenin fenerlerinin sayısı, yeri, kapasitesi, görünüş mesafe veya açıları ile sesli işaret aletlerinin yerleri ve nitelikleri bakımından o tekne için Hükümeti bu Kurallara mümkün olduğu kadar yakınolanını saptayacaktır.

KURAL: 2*Sorumluluk*

(a) Bu kurallardaki hükümlerden hiçbiri, herhangi bir tekneyi veya sahibini, Kaptanı veya gemi adamlarını, bu Kurallara uyma veya gemicilerin her zamanki görevlerinin veya özel durum ve koşullarının gerektirdiği herhangi bir tedbirin alınması hususundaki ihmallerinin sonuçlarından kurtaramaz.

---

(1) 4-20 Ekim 1972 tarihleri arasında Londra'da düzenlenen Konferansta kabul edilen 1972 Uluslararası Denizde Çatışmayı önleme Sözleşmesinin uygulanmasıyla ilgili Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü, Dışişleri Bakanlığının 19.8.1977 tarih ve ÇSUD: 1128 sayılı yazısı üzerine, 31.5.1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulunca 12.12.1977 tarihinde onaylanmıştır.

(b) Bu kuralları yorumlarken ve uygularken ilgili teknelerin sınırlı oluşları hususu da dahil, ani bir tehlikeden kaçınırken bu kuralların hükümlerinden ayrılmayı gerektirebilecek olan hususlar dahil seyir ve çatışmanın ve herhangi bir özel şartın tüm tehlikeleri gözönünde tutulacaktır.

KURAL: 3

Genel Tanımlamalar

Bu Metin içinde aksine bir hüküm bulunmadıkça, bu Kuralların amacı için:

(a) "Tekne" sözcüğü: Su üstünde kalkarak seyreden ve deniz uçakları dahil, su üzerinde taşıma aracı olarak kullanılmakta olan veya kullanılmaya elverişli bulunan hertürlü deniz aracını içine alır.

(b) "Kuvvetle yürütülen tekne" deyimini: Makine ile yürütülen herhangi bir tekne anlamına gelecektir.

(c) "Yelkenli tekne deyimini": Var olsa bile yürüten makinesinin kullanılmaması şartıyla, yelken ile seyreden bir tekne anlamına gelecektir.

(d) "Balıkçılık yapan tekne" deyimini: Manevra kabiliyetini sınırlayan, ağlar, oltalar, troller veya diğer avlanma araçları ile balık avlayan bir tekne anlamına gelecek fakat manevra kabiliyetini kısıtlamayacak olan oltalar veya diğer avlanma araçları ile balık avlayan bir tekneyi kapsıyacaktır

(e) "Deniz uçağı" sözcüğü: Su üstünde manevra yapmak üzere inşa edilmiş hertürlü hava aracını kapsar.

(f) "Kumanda altında bulunmayan tekne" deyimini: Bazı istisnai şartlar sebebiyle bu kuralların gereğine uygun olarak manevra yapma gücü olmayan ve bu yüzdendiğer bir teknenin yolundan çıkma yeteneğı bulunmayan bir tekne anlamına gelecektir.

(g) **(Değışik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** "Manevra kabiliyeti sınırlı tekne" deyimini: Yaptığı iş nedeniyle bu Kuralların gereğince uygun olarak manevra yapmagücü sınırlanan ve bu yüzden diğer bir teknenin yolundan çıkma yeteneğı olmayan bir tekne anlamına gelecektir.

"Manevra kabiliyeti sınırlı tekneler deyimini" sınırlı olmamak üzere aşığıda yazılı tekneleri içerecektir.:

(i) Bir seyir işareti, denizaltı kablosu veya boru hattının döşenmesi, çalışması veya toplanmasında bulunan bir tekne,

(ii) Tarama, sörvey veya sualtı çalışmaları yapan bir tekne,

(iii) Üzerinde yol bulunduğu halde ikmal yapan veya insan, kumanya veya yükaktaran bir tekne,

(iv) Bir hava aracını denize indirme veya denizden alma işi ile uğraşan bir tekne,

(v) Mayın temizleme işleri yapan bir tekne,

(vi) Gerek yedekleyen ve gerekse yedeklenenin rotalarından ayrılma yetenekleri önemli bir şekilde kısıtlanan yedekleme işiyle uğraşan bir tekne.

(h) "Su çekimi nedeniyle kısıtlı tekne" deyimini: Mevcut su derinliğinin kendi çektiğı su ile ilişkisi nedeniyle izlediğı rotadan ayrılma gücü önemli bir şekilde kısıtlanan, kuvvetle yürütülen bir tekne anlamına gelecektir

(i) "Üzerinde yol bulunan" deyimini: Bir teknenin demirli olmadığı veya karaya bağılı bulunmadığı veya karaya oturmadığı anlamına gelecektir.

(j) Bir teknenin "boyu" ve "eni" sözcükleri: O teknenin tam boyu ve en geniş eni anlamlarına gelecektir.

(k) Teknelerden birinin diğeri tarafından gözle görülmesi halinde, teknelerin birbirlerini gördükleri varsayılacaktır.

(I) "Kısıtlı görüş" deyiimi: Görüşün sis, pus, kar yağışı, şiddetli yağmurfırtınası, kum fırtınası veya herhangi diğer benzeri bir sebeple kısıtlı oluşu anlamına gelecektir.

BÖLÜM B – MANEVRA VE SEYİR KURALLARI

KISIM 1 – HERTÜRLÜ GÖRÜŞ KOŞULLARINDA TEKNELERİN YÖNETİMİ

KURAL: 4

Uygulama

Bu kısımdaki Kurallar hertürlü görüş koşulunda uygulanır.

KURAL: 5

Gözcülük

İçinde bulunulan durum ve koşullarda, durumun ve çatışma tehlikesinin tamamen değerlendirilmesini sağlamak üzere, elde mevcut tüm uygun araçların yanısıra her tekne her zaman tam bir görme ve işitme gözcülüğü de yapacaktır.

KURAL: 6

Emniyetli Hız

Çatışmayı önlemek üzere, uygun ve etkili harekete geçebilmek ve içinde bulunulan durum ve koşulların gerektirdiği bir mesafede durdurulabilmesi için, her tekne her zaman emniyetli bir hızla ilerleyecektir.

Emniyetli hız saptanırken aşağıda yazılı faktörler dikkate alınacaktır.

(a) Tüm tekneler tarafından;

(i) Görüş durumu,

(ii) Balıkçı tekneleri veya diğer teknelerin bir araya toplanmış durumu dahil trafik yoğunluğu,

(iii) Teknenin durdurulma mesafesine ve içinde bulunduğu koşullarda dönme kabiliyetine özel surette dikkat edilerek teknenin manevra yapabilme yeteneği,

(iv) Sahil ışıkları ve kendi ışıklarının geceleyin geriye doğru yayılması gibi arka cephe ışıklarının varlığı,

(v) Rüzgar, deniz ve akıntının durumu ve seyir tehlikelerinin yakınlığı,

(vi) O yerde var olan su derinliği ile tekne su çekiminin ilişkisi,

(b) Çalışır radarı olan tekneler için ek olarak:

(i) Radar cihazının karakteri, yeterlilik ve sınırlılığı,

(ii) Kullanılmakta olan radar mesafe ayarının zorunlu kıldığı kısıtlamalar,

(iii) Denizin durumu, hava ve diğer müdahale kaynaklarının radar, alıcılığı üzerindeki etkisi,

(iv) Küçük tekneler buz ve diğer yüzer maddelerin yeterli bir radar mesafesinde, radar tarafından alınmaması durumu,

(v) Radarda görülen teknelerin sayısı, buldukları yer ve hareketleri,

(vi) Yakın çevrede bulunan tekneler ve diğer maddelerin radar kullanılarak mesafesi saptanırken görüşün daha kesin olarak saptanmasına olanak bulunacağı.

KURAL: 7

Çatışma Tehlikesi

(a) Her tekne çatışma tehlikesi olup olmadığını saptamak için içinde bulunduğu durum ve koşullara uygun olan elde mevcut araçların tümünü kullanacaktır. Herhangi bir tereddüt mevcut olduğu takdirde, böyle bir tehlike varsayılacaktır.

(b) Radar varsa ve çalışıyorsa, çatışma tehlikesini önceden saptamak ve radarla ardarda mevki koymak veya buna benzer radar ekranında görülen cisimlerin usulüne uygun gözlemlerini yapmak üzere uzak mesafe taramalar da dahil radar cihazından gerekli şekilde faydalanılacaktır.

- (c) Varsayımlar, yetersiz bilgi, özellikle yetersiz radar bilgisi üzerine oturtulmayacaktır.
- (d) Çatışma tehlikesinin mevcut olup olmadığı saptanırken aşağıda yazılı hususlar dikkate alınacaktır:
- (i) Yaklaşan bir teknenin pusula kerterizinin farkedilir derecede değişmemesi halinde tehlike var sayılacaktır.
- (ii) Özellikle çok büyük bir tekneye veya yedek çekene veya yakın mesafede olan bir tekneye yaklaşırken farkedilir derecede kerteriz değişmesi görüldüğü durumlarda da çatışma tehlikesi bazen mevcut olabilir.

KURAL: 8

Çatışmayı Önleme Hareketi

- (a) Olayın koşulları elverişli olduğu ve iyi gemicilik kurallarına uyularak yeterli bir süre içinde yapıldığı takdirde çatışmayı önlemek için girişilecek herhangi bir hareket olumlu olacaktır.
- (b) Olayın koşulları elverişli olduğu takdirde çatışmayı önlemek üzere yapılacak her rota ve/veya hız değişimi gözle veya radarla diğer bir teknenin çabucak görebileceği kadar büyük olacak ve birbiri ardından yapılacak küçük rota ve/veya hız değişimlerinden kaçınılacaktır.
- (c) Eğer manevra sahası varsa, yakın düşme durumundan sakınmak için sadece zamanında yapılmış rota değişikliği, oldukça önemli ve diğer yakın düşmelere sebep olmayan en etkili bir hareket olabilir.
- (d) Diğer bir tekne ile çatışmayı önlemek üzere girişilecek hareket, bu teknenin emniyetli bir mesafeden geçmesi ile sonuçlanacak harekettir. Hareketin etkili olup olmadığı diğer tekne tam olarak geçilinceye ve neta oluncaya kadar dikkatle kontrol edilecektir
- (e) Çatışmayı önlemek veya durumu değerlendirmek için biraz daha zaman kazanmak üzere, bir tekne gerekiyorsa yürütücü kuvvetlerini durdurarak veya geri çalıştırarak hızını azaltacak veya ilerleyişini durduracaktır.

KURAL: 9

Dar Kanallar

- (a) Dar bir kanal veya geçit boyunca ilerleyen bir tekne geçit veya kanalın emin ve uygulayabildiği kadar, kendi sancak tarafındaki dış sınırına yakın seyredecektir.
- (b) Boyu 20 metreden az olan bir tekne veya yelkenli bir tekne dar bir kanal veya geçitte emniyetle seyreden bir teknenin geçişine engel olmayacaktır.
- (c) Balıkçılıkla uğraşan bir tekne dar bir kanal veya geçitte seyreden bir teknenin geçişine engel olmayacaktır.
- (d) Bir dar kanal veya geçitte karşıdan karşıya geçen bir tekne, sadece böyle bir kanalın veya geçidin içinde emniyetle seyredebilecek bir teknenin geçişine engel olamazsa, bu geçişi yapmayacaktır. Karşıdan karşıya geçen teknenin niyetinden şüphe eden bir tekne Kural 34 (d) de belirlenen ses işaretini kullanabilir.
- (e)
  - (i) Dar bir kanal veya geçitte, yetişen gemi, yetişilen gemiyi geçme niyetini 34 (c) (i) sayılı Kuralda belirtilen uygun ses işaretini vererek gösterirse yetişilen gemi emniyetle geçişe izin veren tedbirleri alırsa ancak o zaman geçiş yapılabilir. Mutabakata varıldığı takdirde, yetişilen gemi 34 (c) (ii) sayılı Kuralda belirtti-

len uygun ses işaretini verecek, emniyetli geçişe izin vermek üzere harekete geçecektir. Şüpheli durumda, yetişilen gemi 34 (d) sayılı Kuralda belirtilen ses işaretini verebilir.

(ii) Bu kural yetişen teknenin 13. üncü Kuralda belirtilen yükümlülüğünü otadan kaldırmaz.

(f) Araya giren bir engel sebebiyle diğer teknelerin görülmesinin engellendiği dar bir kanal veya bir geçitin bir dönüm yerine veya bir alanına yaklaşan bir tekne özel tedbir ve dikkatle seyredecek, 34 (e) sayılı kuralda belirtilen uygun ses işaretini verecektir.

(g) Olayın koşulları elverdiği takdirde, hiçbir tekne dar bir kanalda demirlemeyecektir.

KURAL: 10

Trafik Ayırım Düzenleri

(a) Bu kural Teşkilatın kabul ettiği trafik ayırım düzenlerine uygulanacaktır.

b) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Trafik ayırım düzenlerini kullanan bir tekne:

(i) Uygun trafik şeridinde, o şeridin genel trafik akımı yönünde ilerleyecektir

(ii) Uygulanabildiği kadar trafik ayırım hattı veya ayırım bölgesinden açık bulunacaktır.

(iii) Normal olarak, şeridin bitiminde trafik şeridine girecek veya çıkacaktır. Fakat her iki taraftan girer veya çıkarken genel trafik akım yönüne, uygulanabildiği kadar, küçük bir açı ile girip çıkacaktır.

(c) Bir tekne mümkün olduğu kadar, trafik şeritlerinde karşıdan karşıya geçmekten kaçınacaktır. Fakat böyle bir geçiş zorunluluğunda olduğu zaman, geçişi uygulayabileceği kadar genel trafik akımı yönüne dik açıyla en yakın bir açı ile yapacaktır.

(d) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Bitişik ayırım düzenindeki uygun trafik şeridini emniyetle kullanabilecek olan, akan trafik, normal olarak kıyıyayakın trafik bölgelerini kullanmayacaktır. Ancak boyu 20 metreden küçük tekneler veya yelkenli tekneler her türlü koşullar altında kıyı tarafındaki trafik bölgelerini kullanacaklardır.

(e) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Aşağıdaki durumlar hariç olmak üzere karşıdan karşıya geçen bir tekne yada bir trafik şeridine giren ya da çıkan tekne dışında bir tekne, normal olarak ayırım bölgesine girmeyecek ve ayırım hattını geçmeyecektir

(i) Acil durumlarda, ani bir tehlikeden kaçınma durumunda,

(ii) Bir ayırım bölgesi içinde balıkçılıkla uğraşıldığında,

(f) Trafik ayırım düzeni sonlarına yakın alanlarda seyreden bir tekne özel bir dikkat gösterecektir.

(g) Bir tekne bir trafik ayırım düzeni içinde veya bu düzenin sonlarına yakın alanlarda demirlemekten mümkün olduğu kadar kaçınacaktır.

(h) Bir trafik ayırım düzenini kullanmayan bir tekne mümkün olduğu kadar, uzak geçerek bu düzenden kaçınacaktır.

(i) Balıkçılıkla uğraşan bir tekne bir trafik şeridini takibeden herhangi bir teknenin geçişini engellemeyecektir.

(j) Boyu 20 metreden az olan bir tekne veya yelkenli bir tekne bir trafik şeridini takibeden herhangi bir kuvvetle yürütülen teknenin emniyetle geçişini engellemeyecektir.

(k) (Ek : 20.9.1984 - 84/8541 K.) Manevra kabiliyeti sınırlı bir tekne bir trafik ayırma düzeni içinde seyir güvenliği için bakım tutum işleri yapıyorsa işin süresince bu Kuralı uygulamak zorunda olmayacaktır.

(l) (Ek: 20.9.1984 - 84/8541 K.) Manevra kabiliyeti sınırlı bir tekne birtrafik ayırma düzeni içinde denizaltı kablosu döşeme, hizmet verme ya da kaldırma işinde çalıştığı zaman, işin süresince, bu Kuralı uygulamak zorunda olmayacaktır.

KISIM II - BİRBİRİNİ GÖREN TEKNELERİN DAVRANIŞLARI

KURAL: 11

Bu kısımda mevcut kurallar birbirini gören tekneler için uygulanır.

KURAL: 12

Yelkenli Tekneler

(a) Çatışma tehlikesi mevcut olacak şekilde iki yelkenli birbirine yaklaşırken bu teknelerden biri aşağıda yazılı olan şekilde diğerinin yolundan çıkacaktır.

(i) Rüzgarı farklı bordalardan kullanan teknelerden rüzgar iskeleden kullanan tekne diğerinin yolundan çıkacaktır.

(ii) Her iki tekne de rüzgarı aynı taraftan kullanıyorsa rüzgar üstünde olan tekne rüzgar altında olan teknenin yolundan çıkacaktır.

(iii) Rüzgarı iskeleden kullanan bir tekne rüzgar üzerinde bir tekne görür ve bu gördüğü teknenin rüzgarı iskele tarafından mı yahut sancak tarafından mı kullandığını saptayamazsa gördüğü diğer teknenin yolundan çıkacaktır.

(b) Bu kuralın amaçları için, ana yelkenin şiştiği taraf veya seren yelkenli bir teknede baştan kıça doğru olan en büyük yan yelkenin şiştiği tarafın aksitarafta rüzgar üstü sayılacaktır.

KURAL: 13

Yetişme

(a) (Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.) Bir tekneye yetişen diğer herhangi bir tekne bu Kuralların, Bölüm B. Kısım I ve Kısım II deki mevcut hükümlerine bakılmaksızın yetişilen teknenin yolundan çıkacaktır.

(b) Herhangi bir tekneye, kemeresinin 22.5 derece (2 kerte) den daha fazla gerisindeki herhangi bir yönden yaklaşan bir tekne, yani yetişmekte olduğu tekneye göre, geceleyin o teknenin sadece pupa fenerini görüp borda fenerlerinden hiçbirini göremeyecek mevkiide bulunan tekne "yetişen bir tekne" sayılacaktır.

(c) Bir tekne diğer bir tekneyi yetişip geçtiği hususunda herhangi bir tereddüde düştüğü takdirde, kendini yetişen tekne sayarak buna göre hareket edecektir.

(d) İki tekne arasındaki kerterizlerde sonraki herhangi bir değişim, yetişen tekneyi bu Kurallara göre, aykırı geçen bir tekne yapmayacak veya yetişilen tekne tam olarak geçilinceye ve neta oluncaya kadar, yetişen teknenin yükümlülüğünü kaldırmayacaktır.

KURAL: 14

Pruva Pruvaya Geliş Durumu

(a) Kuvvetle yürütülen iki teknenin, çatışma tehlikesi söz konusu edilecek surette, birbirlerine karşı veya karşıya yakın birer rota ile yaklaşmaları halinde, bu teknelerden herbiri diğerinin iskelesinden geçmek üzere, rotasını sancağa değiştirecektir.

(b) Bir teknenin diğeri pruvasında veya pruvasına yakın ve gece silyon fenerlerini bir doğru üzerinde veya doğruya yakın bir halde ve/veya her iki bordafenerini birlikte gördüğü, gündüz ise, diğer tekneyi buna benzer bir durumda gördüğü zaman, yukardaki durumun mevcut olduğu varsayılacaktır.

(c) Böyle bir durumun varlığından tereddüte düşen bir tekne bu durumun hakikaten mevcut olduğunu varsayacak ve buna uygun olarak hareket edecektir.

KURAL: 15

Aykırı Geçiş

Kuvvetle yürütülen iki teknenin çatışma tehlikesi doğuracak şekilde birbirini aykırı olarak geçmeleri halinde, diğer tekneyi sancak tarafından gören teknenin yolundan çıkacak koşullar elverdiği takdirde diğerinin pruvasından geçmekten kaçınacaktır.

KURAL: 16

Yol Veren Teknenin Davranışı

Diğer bir tekneye yol vermekle yükümlü olan tekne iyice neta olmak üzere, olanağı kadar erken ve belirgin manevra yapacaktır.

KURAL: 17

Yol Verilen Teknenin Davranışı

(a) (i) İki tekneden biri diğerinin yolundan çıkmak zorunluluğunda bulunduğu yerlerde diğeri kendi rotasını ve hızını koruyacaktır.

(ii) Bu kurallar uyarınca yol vermesi gereken teknenin uygun manevra yapmadığı görülür görülmez, manevra yapmakla yükümlü olmayan tekne çatışmayı sadece kendi manevrası ile önlemek üzere harekete geçebilir.

(b) (ii) Rotasını ve hızını muhafaza etmesi gereken tekne, herhangi bir sebepten dolayı, sadece yol vermesi gereken teknenin yapacağı manevra ile çatışmanın önüne geçilemeyecek kadar kendisini yakın bulursa, çatışmayı önlemeye yardımcı olacak en iyi hareketi yapacaktır.

(c) Bir aykırı geçiş durumunda, diğer kuvvetle yürütülen bir tekne ile çatışmayı önlemek üzere, bu Kuralın (a) (ii) sayılı alt paragrafı uyarınca manevra yapan kuvvetle yürütülen bir tekne, olayın koşulları elverdiği takdirde, kendi iskele tarafından gördüğü bir tekne için rotasını iskelesine alarak değiştirmeyecektir.

d) Bu kural, yol vermesi gereken teknenin yol verme yükümlülüğünü kaldırmaz.

KURAL: 18

Tekneler Arasındaki Sorumluluklar

9, 10 ve 13 sayılı Kuralların aykırı hükümleri hariç:

(a) Üzerinde yol bulunan Kuvvetle yürütülen bir tekne

(i) Kumanda altında bulunmayan,

(ii) Manevra yapma gücü kısıtlı olan,

(iii) Balıkçılıkla uğraşan,

(iv) Yelkenli bir teknenin yolundan çıkacaktır.

(b) Üzerinde yol bulunan bir yelkenli tekne,

(i) Kumanda altında bulunmayan,

(ii) Manevra yapma gücü kısıtlı olan,

(iii) Balıkçılıkla uğraşan,

Diğer bir teknenin yolundan çıkacaktır.

(c) Üzerinde yol bulunan balıkçılıkla uğraşan bir tekne olanağı kadar:

(i) Kumanda altında bulunmayan,

(ii) Manevra yapma gücü kısıtlı olan, Bir teknenin yolundan çıkacaktır.

(d) (i) Kumanda altında olmayan veya manevra yapma gücü kısıtlı olan bir teknenin dışında hiçbir tekne, içinde bulunduğu koşulların elvermesi halinde, kendi su çekimi nedeniyle kısıtlı olan ve 28 nci kuraldaki işareti gösteren bir teknenin emniyetle geçisine engel olmayacaktır.

(ii) Kendi su çekimi nedeniyle kısıtlı olan bir tekne özel durumunu gözönünde tutarak dikkatle seyredecektir.

(e) Su üzerinde bulunan bir deniz uçağı, genellikle, bütün teknelerden tamamen neta bir halde bulunacak ve bunların seyrini engellemekten kaçınacaktır. Çatışma tehlikesinin var olduğu koşullarda bu bölümdeki kurallara uyacaktır.

KISIM III - KISITLI GÖRÜŞ KOŞULLARINDA TEKNELERİN DAVRANIŞLARI

KURAL: 19

Kısıtlı Görüş Koşullarında Teknelerin Davranışları

(a) Bu kural, görüş şartları kısıtlı olan bir alanda veya böyle bir alanayakın yerlerde seyrederken birbirini görmeyen teknelere uygulanacaktır.

(b) Her tekne, kısıtlı görüşün içinde bulunan durum ve koşullarına göre ayarlanacak olan emniyetli bir hızla ilerleyecektir. Kuvvetle yürütülen bir tekne, ani manevralar için makinelerini hazır bulunduracaktır.

(c) Her tekne bu Bölümün 1 inci Kısımındaki Kuralları uygularken, kısıtlı görüşün içinde bulunan durum ve koşullarını dikkate alacaktır.

(d) Sadece radarla diğer bir teknenin varlığını anlayan bir tekne bir çatışma alanına girme halinin oluşup oluşmadığını ve/veya çatışma tehlikesinin bulunmadığını saptayacaktır. Böyle bir durumun mevcut olması halinde önleyici manevrayı zamanında yapacak, ancak, bu manevra bir rota değiştirilmesini gerektirir- yorsa aşağıdaki hususlardan olanağı ölçüsünde kaçınılacaktır.

(i) Yetişilen bir tekne hariç, kemere doğrultusunun ilersinde bulunan bir tekne için rotanın iskeleye alınması,

(ii) Rotanın kemere doğrultusunda veya kemere doğrultusunun gerisinde olan bir tekneye doğru değiştirilmesi,

(e) Çatışma tehlikesinin var olmadığının saptandığı haller hariç, kendi kemere doğrultusunun ön tarafında başka bir teknenin sis işaretini duyan veya kemere doğrultusu önünde bulunan bir tekne ile yakın düşme durumlarından kaçınamıyan bir tekne hızını rotasını koruyabileceği alt düzeye indirecektir. Böyle bir tekne çatışma tehlikesi geçinceye kadar üzerindeki bütün yolu kesecek ve her durumda çok dikkatle seyir edecektir.

C - FENERLER VE ŞEKİLLER:

KURAL: 20

Uygulama

(a) Bu bölümdeki kurallara, bütün hava koşullarında uyulacaktır.

(b) Fenerlere ait Kurallar güneşin batışından doğuşuna kadar uygulanacak ve bu süre içerisinde Kurallarda belirlenen fenerlerle karıştırılmayacak veya bunların

görüşlerini veya ayırıcı karakterlerini bozmayacak veya iyi bir gözcülük yapılmasını engellemeyecek olan fenerler dışında diğer hiçbir ışık gösterilmeyecektir.

(c) Bu kurallarda belirtilen fenerler, taşındığı takdirde, kısıtlı görüşlerde güneşin doğuşundan batışına kadar da, gösterilecek ve gerekli görülen diğer bütün koşullarda da gösterilebileceklerdir.

(d) Şekillerle ilgili kurallar gündüzleri uygulanacaktır.

(e) Bu kurallarda belirlenen fenerler ve şekiller bu kuralların 1 sayılı Lahikasının hükümlerine uygun olacaktır.

KURAL: 21

Tanımlamalar

(a) "Silyon feneri" deyimi: Teknenin baş-kıç orta hattı üzerine konulan 225 derecelik bir ufuk yayı üzerinde kesiksiz bir ışık gösteren ve teknenin her iki tarafında tam pruvidan itibaren kemerenin 22,5 derece gerisine kadar ışık gösterecek surette yerleştirilmiş beyaz bir fener anlamına gelecektir.

(b) "Borda fenerleri" deyimi: Herbiri 112,5 derecelik bir ufuk yayı üzerinde tam pruvidan kendi tarafındaki kemerenin 22,5 derece gerisine kadar kesiksiz bir ışık gösterecek surette yerleştirilmiş sancak tarafında, yeşil, iskele tara fında kırmızı fener anlamına gelecektir. Boyu 20 metreden kısa teknelerde, borda fener- leri teknenin başkış orta hattı üzerinde bulunan bir fanus içinde birleşik olarak taşınabilir.

(c) "Pupa feneri" deyimi: Olanağı kadar teknenin kıç tarafına yakın bir yere konulan, ufkun 135 derecelik bir yayı üzerinde kesiksiz beyaz bir ışık gösteren, tam kıçtan itibaren geminin her iki bordasında 67,5 derecelik bir ışık göstermek üzere yerleştirilmiş beyaz ışık veren bir fener anlamına gelecektir.

(d) "Yedekleme feneri" deyimi: Bu kuralın (c) paragrafında belirlenen "Pupa feneri" ile aynı nitelikte olan sarı ışık veren bir fener anlamına gelecektir.

(e) "Her taraftan görülür fener" deyimi: Ufkun 360 derecelik yayı üzerinde kesiksiz ışık gösteren bir fener anlamına gelecektir.

(f) "Çakar fener" deyimi: Düzenli aralıklarla dakika 120 veya daha fazla çakan bir fener anlamına gelecektir.

KURAL: 22

Fenerlerin Görünüşü

Bu kurallarda belirtilen fenerler, en az aşağıda yazılı mesafelerden görünebilmeleri için, bu Kuralların 1 inci lahikasının 8 inci kısmında belirlenen şiddette olacaktır.

(a) Boyları 50 metre veya daha fazla olan tekneler:

- 6 milden...

- 6 milden görünür silyon feneri,

- 3 milden görünür borda feneri,

- 3 milden görünür pupa feneri,

- 3 milden görünür yedekleme feneri,

- 3 milden ve her yönden görünür beyaz, kırmızı, yeşil veya sarı fener

(b) Boyları 12 metre veya daha fazla olan fakat 50 metreden az olan tekneler

- 2 milden görünür silyon feneri ancak boyu 20 metreden az olan teknelerde 3 milden görünür olacaktır.

- 2 milden görünür borda feneri,

- 2 milden görünür pupa feneri,

- 2 milden görünür yedekleme feneri,

- 2 milden ve her yönden görünür beyaz, kırmızı, yeşil veya sarı fener.

- (c) Boyu 12 metreden az olan tekneler
 - 2 milden görünür silyon feneri,
 - 1 milden görünür borda feneri,
 - 2 milden görünür pupa feneri,
 - 2 milden görünür yedekleme feneri, - 2 milden ve her yönden görünür, beyaz, kırmızı, yeşil veya sarı fener.
 (d) **(Ek : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Kolay görülemeyen, kısmen batık tekneler ya da cisimler yedeklendiğinde:
 - 3 milden her yönden görünür beyaz bir fener.

KURAL: 23

Üzerinde yol bulunan Kuvvetle Yürütülen Tekneler

- (a) Kuvvetle yürütülen bir tekne üzerinde yol olduğu zaman:
- (i) Baş tarafta bir silyon feneri,
 (ii) Boyları 50 metreden daha kısa olan bir teknenin gösterme yükümlülüğü bulunmaması hali hariç, kıç tarafa doğru ve baş taraftakinin yukarısında ikincibir silyon feneri,
 (iii) Borda fenerleri,
 iv) Bir pupa feneri.
- (b) Bir hava-yastıklı tekne su üzerinde kalkarak çalıştığı zaman, bu kuralın (a) paragrafında belirtilen fenerlere ek olarak, ufkun her tarafından görülen, sarı renkte çakar bir fener taşıyacaktır.
- (c) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** (i) Boyu 12 metreden küçük olan kuvvetle yürütülen bir tekne bu Kuralın (a) paragrafında belirtilen fenerler yerine her yönden görünür bir beyaz fener ve borda fenerleri gösterebilir.
 (ii) Azami hızı 7 deniz milini geçmeyen, boyu 7 metreden küçük kuvvetle yürütülen bir tekne bu Kuralın (a) paragrafında belirtilen fenerlerin yerine her yönden görünür bir beyaz fener ve uygulanabildiği takdirde aynı zamanda borda fenerlerini de gösterebilir.
 (iii) Boyu 12 metreden küçük olan ve kuvvetle yürütülen bir teknede silyon fenerinin ya da her yönden görünür beyaz bir fenerin başkış doğrultusu üzerinde gösterilmesi, bu doğrultu üzerinde fener donatılmasının pratik bulunmaması dolayısıyla sağlanamadığı takdirde bu fenerler orta hat dışında gösterilebilir. Ancak, bu takdirde borda fenerleri kombine olarak bir fener halinde ve baş-kış orta doğrultusu üzerinde, ya da silyon, yahut her yönden görünür beyaz fenerle mümkün olduğu kadar aynı baş-kış doğrultusunda gösterilecektir.

KURAL: 24

Çekerek ve iterek yedekleme

- (a) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Kuvvetle yürütülen bir tekne yedeklerken:
- (i) Kural 23 (a) (i) ya da (a) (ii) de belirtilen fener yerine dikey bir doğru üzerinde, iki silyon feneri gösterecektir. Yedekleyen bir teknenin kıçından yedeklenenin kıç sonuna kadar olan mesafenin 200 metreden fazla olması halinde dikey bir doğru üzerinde üç adet adı geçen fenerleri gösterecektir.
 (ii) Borda feneri;
 (iii) Bir pupa feneri;
 (iv) Pupa feneri üzerinde, dikey bir doğru üzerinde bir yedekleme feneri;
 (v) Yedek boyu 200 metreden fazla olduğu zaman, en iyi görülebilecek bir

yerinde eşkenar dörtgen (mayın) şekli, gösterecektir.

(b) İten tekne ile ileri itilen tekne birleşik tek bir tekne gibi birbirlerine sıkıca bağlı iseler, bunlara, kuvvetle yürütülen bir tekne gözüyle bakılacak ve bu tekneler 23 üncü kuralda belirtilen fenerleri göstereceklerdir.

(c) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Birleşik tek bir tekne hali hariç, kuvvetle yürütülen bir tekne diğer bir tekneyi ileri itiyor veya bordasında yedekliyorsa;

(i) Kural 23 (a) (i)'de belirtilen fenerin yerine baş tarafta dikey bir doğru üzerinde iki silyon fenerini;

(ii) Borda fenerlerini;

(iii) Bir pupa fenerini;

gösterecektir.

(d) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Bu Kuralın (a) ya da (c) paragraflarının uygulanacağı kuvvetle yürütülen bir tekne, aynı zamanda Kural 23 (a) (ii)'nin hükümlerini de uygulayacaktır.

(e) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Bu Kuralın (g) paragrafında belirtilenin dışında yedeklenen bir tekne ya da cisim:

(i) Borda fenerlerini;

(ii) Bir pupa fenerini;

(iii) Yedek boyunun 200 metreden fazla olması halinde, en iyi görülebilecek yerinde bir eşkenar dörtgen şekli gösterecektir.

(f) Sayıları belirsiz tekneler: Bir grup halinde, bordada yedeklendiği veya itildiği zaman tek bir tekne gibi fener göstereceklerdir.

(i) Birleşik bir birimin parçası olmadığı zaman ileri itilerek, yürütülen bir tekne başucunda borda fenerlerini gösterecektir.

(ii) Diğer bir teknenin bordasında yedeklenen bir tekne pupa fenerini ve başucunda borda fenerlerini gösterecektir.

(g) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Kolay görülemiyen, kısmen batık tekne veya cisim ya da grup halinde böyle tekneler ya da cisimler yedeklendiğinde bunlar:

(i) Eğer genişlik 25 metreden az ise başta ya da başa yakın bir yerde heryönden görünür bir beyaz fener ve kıçında ya da kıçına yakın bir yerde her yönden görünen bir beyaz fener gösterecek, ancak drakonlar pruvada ya da pruvaya yakın bir yerde böyle bir fener göstermek zorunda olmayacaklardır.

(ii) Eğer genişlik 25 metre ya da daha fazla ise, bu durumda, genişliğin en uç noktalarında ya da yakın bir yerde her yönden görünür iki ilave beyaz fener gösterilecektir.

(iii) Eğer uzunluk 100 metreden fazla ise (i) ve (ii) alt paragraflarda belirtilen fenerlere ilaveten aralarındaki mesafe 100 metreyi geçmemek üzere her yönden görünür beyaz fenerler konulacaktır.

(iv) Yedeklenen son tekne ya da cismin en kıçında ya da yakınında bir eşkenar dörtgen cismi gösterilecek ve yedekleme uzunluğu 200 metreyi geçiyorsa ilaveten bir eşkenar dörtgen şekli, baş tarafta uygulanabildiği kadar en iyi görülen bir yerde gösterilecektir.

(h) (Ek : 20.9.1984 - 84/8541 K.) Yedekte çekilen bir tekne ya da cismin yeterli herhangi bir sebeple bu Kuralın (e) ya da (g) paragraflarında belirtilen fenerleri ya da şekilleri göstermesinin pratik olmayacağı yerlerde yedekte çekilen teknenin veya cismin aydınlatılması veya böyle bir tekne veya cismin varlığının gösterilmesi için olanağı bulunan, tüm tedbirler alınacaktır.

(i) (Ek : 20.9.1984 - 84/8541 K.) Normal olmayan bir yedekleme işinde bulunan bir tekne için yeterli herhangi bir sebeple bu Kuralın (a) ve (c) paragraflarında belirtilen fenerlerin gösterilmesinin pratik olmayacağı yerlerde böyle bir tekne tehlike içinde bulunan ya da başka bir şekilde yardım isteyen gemiyi yedeklediğinde bu fenerleri göstermek zorunda olmayacaktır. Kural 36'da istenildiği üzere yedekleyen tekne ile yedeklenen tekne arasındaki ilişkiyi belirtmek, özellikle yedekleme halatını aydınlatmak üzere, olanaklar elverdiğince tüm önlemler alınacaktır.

KURAL: 25

Üzerinde Yol Bulunan Yelkenli Tekneler ve Kürekli Tekneler

(a) Üzerinde yol bulunan bir yelkenli tekne:

- (i) Borda fenerlerini,
  - (ii) Bir pupa fenerini,
- gösterecektir.

(b) (Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.) Boyu 20 metreden kısa olan bir yelkenli teknede bu Kuralın (a) paragrafında belirtilen fenerler, en iyi görülebilecekleri yer olan direk başı veya direk başına yakın bir yerde taşınacak olan bir fanus içinde birleşik bir halde bulunabilirler.

(c) Üzerinde yol bulunan bir yelkenli tekne bu kuralın (a) paragrafında belirtilen fenerlere ek olarak, en iyi görülebilecekleri yer olan direk başı veya direk başına yakın bir yerde dikey bir doğru üzerinde ufkun her tarafından görülür üstteki kırmızı alttaki yeşil olan iki fener taşıyabilirler.

Ancak, bu fenerler, bu Kuralın (b) paragrafında müsaade edilen birleşik fanusla bir arada gösterilmeyecektir.

(d) (i) Boyu 7 metreden kısa olan bir yelkenli tekne uygulayabildiği takdirde bu kuralın (a) veya (b) paragrafında belirtilen fenerleri gösterecektir, fakat gösteremezse çatışmayı önleyecek kadar yeterli bir sürede gösterilmek üzere bir elektrikli cep fenerini veya beyaz bir ışık gösteren ve yanık halde bulunan bir feneri el altında hazır bulunduracaktır.

(ii) Kürekli bir tekne bu Kurallarda yelkenli tekne için belirtilen fenerleri gösterebilir. Bunu yapmadığı takdirde çatışmayı önleyecek kadar yeterli bir süre içinde, gösterilmek üzere, bir elektrikli cep fenerini veya beyaz bir ışık gösteren ve yanık halde bulunan bir feneri el altında hazır bulunduracaktır.

(e) Yelkenle seyreden ve aynı zamanda makine ile de yürütülen bir tekne baş tarafında ve ufkun her tarafından en iyi görülebilecek bir yerine sivri ucu aşağı doğru olan bir koni gösterecektir.

KURAL: 26

Balıkçı Tekneleri

(a) Balıkçılıkla uğraşan bir tekne üzerinde yol bulunduğu veya demirli olduğu zamanlarda, sadece bu Kuralda belirtilen fenerleri ve şekilleri gösterecektir.

(b) Balıkçılık takımı olarak tarama ağıları veya diğer takımları kullanarak su içinde sürüklenme anlamına gelen trol çekme işiyle uğraşan bir tekne;

(i) Üstteki yeşil alttaki beyaz renkte olan ve dikey bir doğru üzerinde bulunan ve ufkun her tarafından görülür iki fener veya dikey bir doğru üzerinde ve biri diğerinin üstünde tepeleri birbirine bitişik iki koni gösterecek, boyu 20 metreden kısa olan bir tekne, bu şekiller yerine bir sepet gösterebilecektir.

(ii) Ufkun her tarafından görülen yeşil fenerin üstünde ve gerisinde bir silyon feneri gösterecek ve boyu 50 metreden kısa olan bir tekne böyle bir feneri göstermek zorunluluğunda olmayacak fakat isterse gösterebilecektir.

(iii) Su üzerinde yol alırken bu paragrafta belirtilen fenerlere ek olarak borda fenerlerini ve bir pupa fenerini gösterecektir.

(c) Trol çekmek dışında balıkçılıkla uğraşan bir tekne;

(i) Üstteki kırmızı, alttaki beyaz renkte olan ve dikey bir doğru üzerinde bulunan, ufkun her tarafından görülür iki fener veya dikey bir doğrultuda ve biri diğerinin üstünde tepeleri birbirine bitişik iki koni gösterecek, boyu 20 metreden kısa olan bir tekne bu şekil yerine, bir sepet gösterebilecektir.

(ii) Denize döküldükleri takımlar tekneden yatay olarak 150 metreden daha açığa doğru uzandığı takdirde, takımlar doğrultusunda ufkun her tarafından görülür beyaz bir fener veya tepesi yukarı doğru olan bir koni şekli gösterecektir.

(iii) Su üzerinde yol alırken, bu paragrafta belirtilen fenerlere ek olarak borda fenerlerini ve pupa fenerini de gösterecektir.

(d) Balıkçılıkla uğraşan diğer teknelerin çok yakınında bulunan ve balıkçılıkla uğraşan bir tekne, bu Kuralların II sayılı lahikasında belirlenen ek işaretleri de gösterecektir.

(e) Balıkçılıkla uğraşmadığı zaman bir tekne bu Kuralda belirtilen fener ve şekilleri göstermeyecek ve fakat ancak kendi boyundaki bir tekne için belirtilen fenerleri gösterecektir.

KURAL: 27

Kumanda Altında Bulunmayan veya Manevra Gücü Kısıtlı Olan Tekneler

(a) Kumanda altında bulunmayan bir tekne:

(i) En iyi görülebilecek yerde dikey bir doğru üzerinde ufkun her tarafından görülür iki kırmızı fener,

(ii) En iyi görülebilecekleri yerde, dikey bir doğru üzerinde iki küre veyabenzeri şekilleri,

(iii) Su üzerinde ilerlerken, bu paragrafta belirtilen fenerlere ek olarak, borda fenerleri ve bir pupa feneri gösterecektir.

(b) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Mayın temizleme faaliyetleri ile uğraşan bir tekne dışında manevra gücü kısıtlı bir tekne:

(i) En iyi görülebilecekleri bir yerde dikey bir doğru üzerinde her yönden görünür, üç fener gösterecektir. Bu fenerlerden en üstteki ve en alttaki kırmızı, ortadaki beyaz olacaktır.

(ii) En iyi görülebilecekleri bir yerde, dikey bir doğru üzerinde üç şekil gösterecektir. Bu şekillerden en üstteki ve en alttaki küre, ortadaki eşkenardörtgen şeklinde olacaktır.

(iii) Su üzerinde ilerlerken alt paragraf (i)'de belirtilen fenerlere ek olarak, bir silyon feneri ya da fenerleri ve borda fenerleri ile bir pupa fenerini gösterecektir.

(iv) Demirli iken bu Kuralın (i) ve (ii) sayılı alt paragraflarında belirtilen fenerler veya şekillere ek olarak, 30 uncu Kuralda belirtilen fenerleri ve şekli gösterecektir.

(c) Rotasından saptırma gücü bulunmayan yedekleme işi ile uğraşan, bir tekne, bu kuralın (b) (i) ve (ii) sayılı alt paragraflarında belirtilen fenerler veya şekillere ek olarak, 24 (a) sayılı kuralda belirtilen fenerleri veya şekli gösterecektir.

(d) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Tarama veya su altı işleri ile uğraşan bir tekne manevra yapabilme gücünü kısıtlı olduğu zamanlarda, bu Kuralın alt paragraflar (b) (i), (ii) ve (iii) de belirtilen fenerler şekilleri gösterecek ve engel mevcut olduğu zamanlarda da bunlara ek olarak:

(i) Engelin bulunduğu tarafı işaret etmek üzere dikey bir doğru üzerinde her yönden görülür iki kırmızı fener veya iki küre;

(ii) Diğer teknenin geçebileceği tarafı işaret etmek üzere, dikey bir doğru üzerinde her yönden görünür iki yeşil fener veya iki eşkenar dörtgen.

(iii) Demirli iken Kural 30'da belirtilen fenerler ya da şekiller yerine bu paragrafta belirtilen fenerler ya da şekilleri gösterecektir.

(e) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Dalgıç işleri ile uğraşan bir tekne bu Kuralın (d) paragrafında belirtilen fenerleri ve şekilleri göstermesi pratik olmadığı hallerde aşağıdakiler gösterilecektir.

(i) Dikey bir hat üzerinde her yönden görünür üç fener teknenin en iyi görünen bir yerinde gösterilecektir. Bu fenerlerin en üst ve alttaki kırmızı, ortada bulunan ise beyaz olacaktır.

(ii) Uluslararası kodunun "A" flamasının yüksekliği 1 metreden az olmayan bükülmez sağlam bir eşi gösterilecektir. Bu flamanın her yönden görülebilmesi için tüm önlemler alınacaktır.

(f) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Mayın temizleme işleri ile uğraşan bir tekne, 23 sayılı Kural'da kuvvetle yürütülen bir tekne için belirtilen fenerlere ya da demirli bulunan tekneler için Kural 30'da belirtilen fenerler ya da şekile ek olarak her yönden görünür üç yeşil fener ya da üç küre gösterecektir. Bu fenerlerden ya da şekillerden biri pruva direği başı yakınında ve pruva direği sereni cundalarında birer adet gösterilecektir. Bu fenerler ve şekiller diğer gemi için, mayın temizleyen gemiye 1000 metreden daha fazla yaklaşmanın tehlikeli olacağını gösterir.

(g) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Dalgıç işlerinde çalışanlar hariç olmak üzere, boyları 12 metreden küçük olan teknelerden bu Kuralda belirtilen fenerleri ve şekilleri göstermeleri istenmeyecektir.

(h) Bu Kuralda belirtilen işaretler tehlikede olan ve yardım isteyen teknelerin işaretleri değildir. Bu işaretler, bu Kuralların IV. lahikasında bulunmaktadır.

KURAL : 28

Su Çekimleri Nedeniyle Seyirleri Kısıtlı Olan Tekneler

Su çekimleri nedeniyle seyirleri kısıtlı olan tekneler 23 sayılı Kuralda kuvvetle yürütülen tekneler için belirtilen fenerlere ek olarak, en iyi görülebilecek bir yerde, ufkun her tarafından görülen ve dikey bir doğru üzerinde bulunan üç kırmızı fener veya bir silindir gösterebilir.

KURAL : 29

Kılavuz Tekneleri

(a) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Kılavuzluk görevi ile uğraşan bir tekne :

(i) Direk başı veya direk başına yakın bir yerde her yönden görünür ve dikey bir doğru üzerinde üstteki beyaz, alttaki kırmızı olan iki fener,

(ii) Seyir halinde olduğu zaman bunlara ek olarak, borda fenerleri ile bir pupa feneri,

(iii) Demirde iken alt paragraf (i) de belirtilen fenerlere ek olarak Kural 30 da demirde bulunan tekneler için belirtilen fener, fenerler ya da şekillergösterilecektir.

(b) Bir kılavuz teknesi kılavuzluk görevi ile uğraşmadığı zaman kendi boyundaki benzeri bir tekne için belirtilen fenerler veya şekilleri gösterecektir.

KURAL: 30

Demirli ve Karaya Oturmuş Tekneler

(a) Demirli olan bir tekne en iyi görülebilecek bir yerinde:

(i) Baştarafında,ufkun her tarafından görülen bir beyaz fener veya bir küre,

(ii) Kıç veya kıç tarafa yakın bir yerinde ve alt paragraf (i) de belirtilen fenerden daha az yükseklikte ufkun her tarafından görülen bir beyaz fener, gösterecektir.

(b) Boyu 50 metreden daha kısa olan bir tekne bu kuralın (a) paragrafında belirtilen fenerler yerine en iyi görülebilecek bir yerinde ufkun her tarafından görülen bir beyaz fener gösterebilir.

(c) Demirli bir tekne isterse ve boyu 100 metre ve daha uzun olan bir tekne zorunlu olarak güvertelerini, sağlanabilen iş veya buna eşit ışıklarla aydınlatacaklardır.

(d) Karaya oturan bir tekne bu kuralın (a) veya (b) paragraflarında belirtilen fenerleri gösterecek ve bunlara ek olarak, en iyi görülebilecek yerlerinde,

(i) Dikey bir doğru üzerinde, ufkun her tarafından görülen iki kırmızı fener,

(ii) Dikey bir doğru üzerinde üç küre,

gösterecektir.

(e) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Boyu 7 metreden kısa olan ve dar bir kanal veya geçit içinde veya demir yerinde ve diğer teknelerin normal olarak seyir yaptığı alanlarda veya bunlara yakın yerlerde olmamak üzere demirlemiş olan bir tekneden bu Kuralın (a) ve (b) paragraflarında belirtilen fenerleri ve şekilleri göstermesi istenmeyecektir,

(f) **(Ek : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Boyu 12 metreden küçük olan bir tekne karaya oturduğu zaman bu Kuralın (d) (i) ve (ii) alt paragraflarında belirtilen fenerleri ve şekilleri göstermesi istenmeyecektir.

KURAL: 31

Deniz Uçakları

Bir deniz uçağı için, bu bölümdeki kurallarda belirtilen özellikler veya pozisyonlardaki fenerlerin ve şekillerin konulmasının mümkün olmaması halinde, bu özellikler ve pozisyonlardaki fenerler ve şekillere mümkün olduğu kadar yakın olan fenerleri ve şekilleri gösterecektir.

BÖLÜM D - SES VE IŞIK İŞARETLERİ

KURAL: 32

Tanımlamalar

(a) "Düdük" sözcüğü belirtilen düdük seslerini meydana getirme gücünde olan ve bu Kuralların III sayılı Lahikası niteliklerine uyan herhangi bir sesle işaret verme aleti anlamına gelecektir.

- (b) "Kısa düdük" deyiimi: Bir saniye süreli bir düdük sesi anlamına gelecektir.
 (c) "Uzun düdük" deyiimi: 4 - 6 saniye süreli bir düdük sesi anlamına gelecektir.

KURAL: 33

Ses İşaretleri İçin Aletler

(a) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Boyu 12 metre veya daha uzun olan bir teknede bir düdük ve bir kampana ve boyu 100 metre veya daha uzun olan bir teknede bunlara ek olarak bir gong bulunacak ve bu kongun tonu ve sesi kampananınki ile karıştırılmayacak şekilde olacaktır. Düdük, kampana ve gong bu Tüzüğün III sayılı Ek'indeki niteliklerine uyacaktır. Belirtilen ses işaretlerinin elle verilmesine her zaman olanak bulunması şartıyla, kampana veya gong veya her ikisinin yerine aynı ses niteliğine sahip olan diğer bir alet konulabilir.

(b) Boyları 12 metreden daha kısa olan tekneler bu kuralın (a) paragrafında belirtilen ses ile işaret veren aletleri taşıma zorunluğunda olmayacaklardır. Böyle bir aleti bulunmayan bir teknede yeterli ses işareti verebilecek başka bir alet bulundurulacaktır.

KURAL: 34

Manevra ve Uyarma İşaretleri

(a) Kuvvetle yürütülen ve seyir halinde bulunan bir tekne diğerini gördüğü zaman, bu kurallar uyarınca manevra yaptığında düdüğü ile aşağıdaki işaretleri vererek bu manvrasımı belli edecektir.

- Bir kısa düdük "Rotamı sancağa doğru değiştiriyorum".
- İki kısa düdük "Rotamı iskeleye doğru değiştiriyorum".
- Üç kısa düdük "Tornistan çalıştırıyorum".

anlamına gelecektir.

(b) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Herhangi bir tekne bu kuralın (a) paragrafında belirtilen düdük işaretlerine ek olarak, manevra esnasında uygun birsurette tekrarlanacak olan ışıklı bir işaret de gösterebilir.

(i) Bu ışıklı işaretler aşağıda yazılı olduğu gibi yorumlanacaktır:

- Bir çakar "Rotamı sancağa değiştiriyorum".
- İki çakar "Rotamı iskeleye değiştiriyorum".
- Üç çakar "Tornistan çalıştırıyorum".

anlamına gelecektir.

(ii) Her çakar, yaklaşık olarak bir saniye, iki çakar arasındaki süre yaklaşık olarak bir saniye sürecektir. Birbiri ardından verilecek işaretler arasındaki süre 10 saniyeden az olmayacaktır.

(iii) Var ise bu işaret için kullanılacak olan ışık, her yönden görünür beyaz bir ışık olacak ve en azından 5 milden görülecek ve bu kurallara Ek 1 hükümlerine uyacaktır.

(c) Dar bir kanal veya geçitte birbirini gören teknelerden:

9 (e) (i) sayılı kurala uyararak diğerine yetişip geçme niyetinde olan bir tekne düdükle aşağıdaki işaretleri vererek niyetini bildirecektir:

- İki uzun düdüğü takibeden bir kısa düdük:
"Senin sancak tarafından yetişip geçmek niyetindeyim"
  - İki uzun düdüğü takibeden iki kısa düdük:
"Senin iskele tarafından yetişip geçmek niyetindeyim"
- anlamına gelecektir.

(ii) Yetişilip geçilecek olan bir tekne 9 (e) (i) sayılı kurala uyarak hareket ediyorsa, mutabakatını aşağıda yazılı işaret düdüğü ile vererek yetişen gemiye bildirecektir:

- Bir uzun, bir kısa, bir uzun ve bir kısa sırasıyla verilecek düdük işareti.

(d) Birbirini gören iki teknenin birbirine yaklaşması ve bu teknelerden birini diğerinin niyetini ve hareketlerini anlayamaması veya çatışmayı önlemek üzere yeteri kadar harekete geçtiğinden tereddüde düşmesi halinde, tereddüde düşen tekne düdüğü ile derhal en azından beş kısa ve seri işaret vererek böyle bir tereddüt içinde olduğunu gösterecektir. Böyle bir işaret en azından beş kısa veseri çakmalar şeklinde bir ışık işareti ile kuvvetlendirilebilir.

(e) Araya giren bir engel sebebiyle diğer teknelerin görülmesine olanak bulunmayan bir kanal veya geçidin dönüş yerine yaklaşan bir tekne uzun bir düdük çalacaktır. Dönüş yerinin öbür tarafında veya aradaki engelin arkasında olan vedüdüğün duyulabileceği mesafede bulunan herhangi bir yaklaşan tekne de uzun bir düdükle bu işarete cevap verecektir.

(f) Bir teknede aralarındaki mesafe 100 metreden fazla olan birden çok düdük mevcut olduğu takdirde manevra ve uyarma işaretleri sadece bir düdükle verilecektir.

KURAL: 35

Kısıtlı Görüş Hallerinde Verilecek Ses İşaretleri

Görüş şartları kısıtlı olan bir alan içinde veya yakınında, gece veya gündüz, bu Kuralda belirtilen işaretler aşağıda yazılı olduğu gibi kullanılacaktır:

(a) Üzerinde yol bulunan kuvvetle yürütülen bir tekne iki dakikadan fazla olmayan aralıklarla bir uzun düdük çalacaktır.

(b) Yolda olan fakat durup su üzerinde ilerlemeyen, kuvvetle yürütülen bir tekne iki dakikadan fazla olmayan aralıklarla birbiri ardından iki uzun düdük çalacak ve bu iki düdük arasında da yaklaşık iki saniyelik süre bulunacaktır.

(c) Kumanda altında bulunmayan, manevra yapma gücü kısıtlı olan, su çekimi nedeniyle kısıtlı olan, yelkenli tekne balıkçılıkla uğraşan diğer bir tekneyi çekerek veya yedekleme işi ile uğraşan bir tekne, bu kuralın (a) veya (b) paragraflarında belirtilen işaretler yerine aralarında iki dakikadan fazla bir süre olmayan aralıklarla üç düdüğü birbiri ardından çalacak ve bu üç düdükten birisi uzun olacak ve bunu iki kısa düdük takip edecektir

(d) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Balıkçılıkla uğraşan bir tekne demirde iken ve demirde işini yaparken manevrası kısıtlı olan bir tekne bu Kuralın (g) paragrafında belirtilen işaretler yerine bu Kuralın (c) paragrafında belirtilen ses işaretini verecektir.

(e) İterek yedekleyen bir tekne ile bunun önünde ileri itilerek yedeklenen bir teknenin birleşik bir birim teşkil etmek üzere birbirlerine sıkıca bağlandıkları durumda bunlar kuvvetle yürütülen bir tekne gibi sayılacak ve bu kuralın (a) veya (b) paragraflarında belirtilen işaretleri göstereceklerdir.

(f) Demirli olan bir tekne bir dakikadan daha uzun olmayan aralıklarla, seri bir şekilde ve yaklaşık olarak beş saniye süre ile bir kampana çalacaktır. Boyları 100 metre veya daha uzun olan teknelerde kampana teknenin baş tarafından ses verecek ve kampananın çalınmasından hemen sonra teknenin kıç tarafından bir gong yaklaşık olarak, beş saniye süre ile ses verecektir. Demirli olan bir tekne ek olarak, yaklaşan bir tekneye bulunduğu yeri ve çatışma olasılığını ihtar etmek üzere, bir kısa bir uzun ve yine bir kısa olmak üzere birbiri ardından üç düdük çalabilir.

(g) Karaya oturan bir tekne bu kuralın (f) paragrafında belirtilen kampana işaretini, gerekiyorsa gong işaretini verecek, buna ek olarak, kampanasını çalmaya başlamadan hemen önce ve kampana çalınması bittikten hemen sonra kampanasına üç ayrı ve belirgin darbeleri vurular yapacaktır. Karaya oturan bir tekne ek olarak, uygun düdükle işareti de verebilir.

(h) Boyu 12 metreden daha kısa olan bir tekne yukarıda belirlenen işaretleri vermek zorunluluğunda olmayacak, vermediği takdirde, aralarında iki dakikadan fazla süre bulunmayan diğer bir yeterli ses işareti verecektir.

(i) Kılavuzluk görevi ile uğraşan bir kılavuz teknesi bu kuralın (a) (b) veya (f) paragraflarında belirtilen ses işaretlerine ek olarak, dört kısa düdükle oluşan bir tanıma işareti verebilir.

KURAL: 36

Dikkat çekme İşaretleri

(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)

Gerekli olduğu takdirde herhangi bir tekne bu Kurallarda verilmesi istenen işaretlerle karıştırılmamak üzere, diğer bir teknenin dikkatini çekmek için ışık ve ses işaretleri verebilir veya herhangi bir tekneyi güç duruma düşürmemek üzere projektörünü tehlike yönüne doğru çevirebilir.

Diğer bir geminin dikkatini çekmek için kullanılan herhangi bir ışık, herhangi bir seyire yardımcının yanlış anlaşılmasına neden olmayacaktır. Bu Kuralınamacına uygun olarak yüksek şiddette fasılalı ya da döner ışıkların kullanılmasından kaçınılacaktır.

KURAL: 37

Tehlike İşaretleri

(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.) Tehlike içinde bulunan ve yardım isteyen bir tekne bu Tüzüğün IV sayılı Ek'inde tarif edilen işaretleri kullanacak veya gösterecektir.

BÖLÜM E - İSTİSNALAR

KURAL: 38

İstisnalar

(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)

1960 Uluslararası Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü gereklerine uyması şartıyla, bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihte omurgası atılmış olan veya inşa durumubuna benzer bir halde bulunan bir tekne (veya bir sınıf tekneler) aşağıda yazılı olduğu şekilde bu Kurallara uymaktan istisna edilebilirler.

(a) Bu Tüzüğün yürürlüğe gireceği tarihten sonra geçecek dört yıl sonuna kadar 22 nci Kuralda belirtilen mesafeleri ile beraber fenerlerin yerlerine konulmasından,

b) Bu Tüzüğün yürürlüğe gireceği tarihten sonra geçecek dört yıl sonuna kadar Bu Tüzüğün 1 sayılı Ek'inin 7 nci kısmında renk nitelikleri belirtilen fenerlerin yerlerine konulmasından,

(c) İngiliz Kraliyet sisteminden metrik birim sistemine dönülmesi ve ölçü rakamlarını, yuvarlak bir hale getirilmesi sonucu olarak, fenerlerin yeniden yerleştirilmesinden sürekli,

(d) (i) Bu Tüzüğün Ek 1 (3) (a) kısmında belirtilenlerin sonucu olarak boyları 150 metreden daha kısa olan teknelerin silyon fenerlerinin yeniden yerleştirilmesinden sürekli,

(ii) Bu Tüzüğün yürürlüğe gireceği tarihten sonra geçecek 9 yıl sonuna kadar bu Tüzüğün 1. Ek'inin 3 (a) kısmında belirtilenlerin sonucu olarak boyları 150 metre veya daha uzun olan teknelerin silyon fenerlerinin yeniden yerleştirilmesinden.

(e) Bu Tüzüğün yürürlüğe gireceği tarihten sonra geçecek 9 yıl sonuna kadar Bu Tüzüğün 1'inci Ek, 2 (b) önerileri sonucu olarak silyon fenerlerinin yeniden yerleştirilmesinden,

(f) Bu Tüzüğün yürürlüğe gireceği tarihten sonra geçecek 9 yıl sonuna kadar 1'inci Ek, Kısım 2 (g) ve 3 (b) de belirtilenlerin sonucu olarak borda fenerlerinin yeniden yerleştirilmesinden,

(g) Bu Tüzüğün yürürlüğe gireceği tarihten sonra geçecek 9 yıl sonuna kadar Bu Tüzüğün III. Ek'de belirtilen ses işareti aletleri için konuları hükümlerden istisnalar yapılabilir.

(h) **(Ek : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Bu Tüzüğün Ek 1, Kısım 9 (b) de belirtilen her yönden görünür fenerlerin tekrar yerleştirilmesi sürekli istisna yapılabilir.

LAHİKA 1

FENERLERİN VE ŞEKİLLERİN YERLEŞTİRİLMELERİ

VE TEKNİK AYRINTILARI

1. **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Tanımlama:

"Tekne üstünden yükseklik" deyimini: En üstteki devamlı güverte üzerinden olan yükseklik demektir. Bu yükseklik fenerin yerleştirildiği yerin altından dikey olarak ölçülecektir.

2. Fenerlerin dikey yerleştirilmeleri ve aralarındaki mesafe:

(a) Boyları 20 metre veya daha uzun olan ve kuvvetle yürütülen teknelerin silyon fenerleri aşağıdaki şekilde yerleştirilecektir:

(i) Pruva silyon feneri, veya sadece bir silyon feneri taşıyorsa bu fener tekneden 6 metreden daha az olmayan bir yükseklikte olacak ve teknenin genişliği 6 metreden daha fazla olduğu takdirde, bu fenerin tekneden yüksekliği bu genişlikten daha az olmayacak, fakat fenerin tekneden 12 metreden daha fazla yükseklikte bulunması zorunlu olmayacaktır.

(ii) Çift silyon feneri mevcut olduğu takdirde, grandi silyonu pruva silyonundan dikey olarak en az 4,5 metre daha yüksekte olacaktır.

(b) Kuvvetle yürütülen teknelerdeki silyon fenerlerinin dikey ayrımı Trim'in bütün normal koşullarında deniz seviyesinden ve bodoslamının bin metre ilerisinden bakıldığı zaman gradi silyonunun pruva silyonundan ayrı ve pruva silyonunun üzerinde görülmesini sağlayacak bir nitelikte olacaktır.

(c) Boyları 12 metre veya 20 metreden daha kısa olan ve kuvvetle yürütülen teknelerin silyon feneri küpeşteden 2,5 metreden daha az olmayan bir yüksekliğe konulacaktır

(d) Boyu 12 metreden kısa olan, kuvvetle yürütülen bir tekne en yüksekte bulunması gerekli fenerini küpeşteden 2,5 metreden daha az yükseklikte bulundurabilir. Ancak, borda fenerleri veya pupa fenerine ek olarak bir silyon feneri mevcut olduğu zaman, bu silyon feneri, borda fenerlerinin bulunduğu yerden en azından 1 metre daha yükseklikte bulundurulacaktır.

(e) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Diğer bir tekneyi iterek veya çekerek yedekleyen kuvvetle yürütülen bir teknede bulundurulacak olan iki veya üç silyon fenerlerinden birip ruva silyonu ya da grandi silyon feneri olarak aynı yere konulacak ancak grandi silyonu olarak konulduğunda en altta bulunan grandi silyon feneri dikey olarak pruva silyon fenerinden en az 4.5 metre daha yukarıda olacaktır.

f) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** (i) Alt paragraf (ii) de tarif edilenin dışında Kural 23 (a) belirtilen silyon feneri ya da fenerleri diğer fenerler ve engellerin üzerinde ve neta olmak üzere yerleştirileceklerdir.

(ii) Kural 27 (b) (i) ya da Kural 28 de belirtilen her yönden görünür fenerlerin silyon fenerlerinin altına konulması pratik değilse bunlar grandi silyon fener (ler) i üstüne konulabilir ya da pruva silyon fener(ler)i ile grandi silyon fener (ler) i arasına dikey olarak konulabilir ancak son durumda bu Ek'in 3 (c)maddesinde istenilen yerine getirilmiş olacaktır.

(g) Kuvvetle yürütülen bir teknenin borda fenerleri, aynı teknenin pruva silyonu fenerinin teknedeki olan yüksekliğinin dörtte üçünden daha yukarı konulmayacaktır. Bu borda fenerleri güverte ışıklarıyla karıştırılabilecekleri kadar da aşağıya konulmayacaktır.

(h) Boyu 20 metreden kısa olan ve kuvvetle yürütülen bir teknenin borda fenerleri birleşik bir fanus içinde taşındığı zaman; bu fanus bir metreden daha az olmamak üzere silyon fenerinin altına yerleştirilmiş olacaktır.

(i) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Kuralların dikey bir doğru üzerinde iki veya üç fener taşınmasını belirttiği zamanlarda, bunların arasındaki mesafe, aşağıda yazılı olduğu gibi olacaktır:

(i) Boyu 20 metre veya daha fazla olan bir teknede bu fenerler birbirinden 2 metreden daha az olmayan bir mesafeye konulacak, bir yedekleme feneri bulundurulması istenilen durum hariç bu fenerlerden en altta bulunan, tekne üstünden olan yüksekliği 4 metreden daha az olmayan bir yere konulacaktır.

(ii) Boyu 20 metreden daha kısa olan bir teknede bu fenerler birbirinden 1 metreden daha az olmayan bir mesafeye konulacak, bir yedekleme feneri bulundurulması istenilen durum hariç bu fenerlerden en altta bulunan, tekne üstünden olan yüksekliği 2 metreden daha az olmayan bir yere konulacaktır.

(iii) Üç fener taşındığı zaman, bu fenerler arasındaki mesafeler eşit olacaktır.

(j) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Bir tekne balıkçılıkla uğraştığı zaman belirtilen her yönden görünür iki fenerden altta olanı, iki dikey fener arasındaki mesafenin iki katından daha az olmamak üzere borda fenerlerinin üzerindeki bir yükseklikte olacaktır.

(k) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** İki demir feneri taşıyan gemilerde Kural 30 (a) (i)'de belirtilen baştarafındaki demir feneri, kış tarafındaki 4.5 metre'den daha aşağıya konmayacaktır. Boyu 50 metre ya da daha fazla olan teknelerde baş tarafındaki demir feneri, tekne üstünden olan yüksekliği 6 metreden az olmayan bir yere konulacaktır.

3. Fenerlerin Yatay Yerleştirilmeleri ve Aralarındaki mesafe:

(a) Kuvvetle yürütülen bir tekne için iki silyon feneri istenildiği zaman, bunlar arasındaki yatay mesafe, gemi uzunluğunun yarısından az olmayacak fakat bu mesafenin 100 metreden fazla olmasına da gerek bulunmayacaktır. Baş taraftaki silyon feneri bodoslamadan itibaren gemi boyunun dörtte birinden daha uzağa konulmayacaktır.

(b) **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Boyu 20 metre veya daha fazla olan kuvvetle yürütülen bir teknede borda fenerleri, baş taraftaki silyon fenerlerinin önünde bulunmayacaktır. Bu fenerler teknenin bordasına veya bordasına yakın bir yere konulacaktır.

(c) **(Ek : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Kural 27 (b) (i) ya da Kural 28'de belirtilen fenerler pruva silyon fener(ler) ile grandi silyon fener(ler)i arasında dikey olarak konulduklarında, bu her yönden görünür fenerler, geminin kemere doğrultusunda, baş kıç merkez hattına yatay olarak 2 metreden daha az olmayan bir mesafeye konulacaktır.

4. Balıkçı tekneleri, tarak dubaları ve sualtı işleriyle uğraşan tekneler için yön gösteren fenerlerin bulunacakları yerlerin ayrıntıları:

(a) Kural 26 (c) (ii)'de belirtilen balıkçılıkla uğraşan bir teknenin denize döşediği takımların yönünü gösteren fener, ufkun her tarafından görülen biri kırmızı, biri beyaz olan iki fenerden 2 metreden az ve 6 metreden çok olmayan yatay bir mesafeye konacaktır. Bu fener Kural 26 (c) (i) de belirtilen ufkun her tarafından görünür beyaz fenerden yukarıya, borda fenerlerinden de aşağıya konulmayacaktır.

(b) Tarama işleriyle veya sualtı işleriyle uğraşan bir teknede bulunacak olan Kural 27 (d) (i) ve(ii) de belirtildiği şekilde engelli olan veya emniyetle geçilebilecek olan tarafı gösteren fener ve şekiller uygulanabildiği kadar en azla yatay mesafeye konulacak fakat bunlar hiçbir zaman Kural 27 (b) (i) ve (ii) de belirtilen fener ve şekillerden 2 metreden daha yakın mesafeye konulmayacaktır. Bu fenerlerden veya şekillerden üstte bulunanı hiçbir zaman Kural 27 (b) (i) ve (ii) de belirtilen üç fener veya şeklin en altta olanından daha yüksekte olamayacaktır.

5. **(Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.)** Borda fenerleri için siperlikler:

20 metre boyunda ya da daha uzun olan teknelerde borda fenerlerinin iç kısımları bu Ek'in 9 uncu kısmı hükümlerine uymak üzere, mat siyah boyalı siperliklerle donatılacaktır. Eğer bu Ek'in 9. maddesindeki istekleri yerine getirmek gerekiyorsa boyu 20 metreden küçük olan teknelerin borda fenerleri içi siyah mat siperliklerle donatılacaktır. Bir dikey filaman kullanan ve yeşil ve kırmızı kısımları arasında çok dar bir bölme bulunan birleşik bir fanusta dış siperlikler konulmasına gerek bulunmayacaktır.

6. Şekiller:

(a) Şekiller siyah ve aşağıda yazılı ölçülerde olacaktır:

(i) Bir kürenin 0.6 metreden daha az olmayan bir çapı olacaktır.

(ii) Bir koninin 0.6 metreden daha az olmayan bir taban çapı olacak ve yüksekliği de çapına eşit olacaktır.

(iii) Bir silindirin en az 0.6 metre olan bir çapı olacak ve yüksekliği de çapının iki katı olacaktır.

(iv) Bir eşkenar dörtgen şekli, yukarda (ii) sayılı tali paragrafta belirlenen müşterek bir taban üzerinde iki koniden oluşacaktır.

(b) Şekiller arasındaki dikey mesafe en az 1,5 metre olacaktır.

(c) Boyu 20 metreden kısa olan bir teknede daha küçük ve fakat teknenin boyutları ile orantılı şekiller kullanılabilir ve aralarındaki mesafe buna paralel olarak azaltılabilir.

7. Fener ışıklarının rengine ait teknik özellikleri:

Tüm seyir fenerlerinin rengi Uluslararası Aydınlatma Komisyonu (CIE) tarafından belirtilen renk diagramının alanının sınırları içinde bulunan aşağıda yazılı değerlere uyacaktır.

Köşe koordinatları gösterilmek suretiyle her renk alanının sınırları aşağıda gösterildiği gibidir:

(i) Beyaz

x 0.525 0.525 0.452 0.310 0.310 0.443

y 0.382 0.440 0.440 0.348 0.283 0.382

(ii) Yeşil

x 0.028 0.009 0.300 0.203

y 0.385 0.723 0.511 0.356

(iii) Kırmızı

x 0.680 0.660 0.735 0.721

y 0.320 0.320 0.265 0.259

(iv) Sarı

x 0.612 0.618 0.575 0.575

y 0.382 0.382 0.425 0.406

8. (Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.) Işıkların şiddeti:

(a) Fenerlerin minimum ışık şiddeti aşağıda yazılı formül kullanılarak hesaplanacaktır.

$$I = 3,43 \times 10 \text{ üzeri } 6 \times T \times D \text{ üzeri } 2 \times K - D$$

Bu formülde;

I : Hizmet koşulları altında mum olarak ışık şiddetidir:

T : (2x10 - üzeri 7) lüks olarak ışık şiddetinin başlangıç değeri.

D : Işığın deniz mili olarak görünebilme mesafesi (Aydınlatma mesafesi).

K : Atmosferik geçirgenliği.

Meteorolojik görüş mesafesinin yaklaşık olarak 13 deniz mili oluşuna karşılık K değeri, belirtilen fenerler için 0,8 olacaktır.

(b) (Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.) Bu formülden çıkarılan rakkamlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Deniz mili olarak ışığın görünme mesafesi (Aydınlatma mesafesi)	K=0.8 için mum olarak ışığının şiddeti
1	0.9
2	4.3
3	12
4	27
5	52
6	94

Not : Gereksiz göz kamaştırmasını önlemek amacıyla seyir fenerlerinin maksimum ışık şiddeti sınırlanmalıdır.

Ancak, bu değişken kontrol kullanılarak yapılmayacaktır.

9. Yatay dilimler:

(a) (Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.) (i) Gemilere monte edilen borda fenerleri ileri yönde istenilen ışığı minimum şiddette gösterecektir. Belirtilen sektörler dışında 1 ve 3 üncü dereceler arasında ışık şiddeti pratik olarak tamamen kesilmiş izlenimi verebilecek şekilde azaltılmalıdır.

(ii) Pupa fenerleri, silyon fenerleri ve borda fenerleri için de kemere doğrultusunun 22.5 derece gerisinde, istenilen en az şiddetler 21 inci Kuralda belirtilen

dilimlerin sektörleri içinde ufuktan itibaren uzaya doğru 5 derecelik yay yapacak şekilde tutulacaktır. Belirtilen sektörlerin içinde 5 dereceden sonra belirtilen şiddet sınırlara kadar % 50 civarında azaltılabilir. Belirtilen sınırların dışında 5 dereceyi geçmemek üzere veya pratik olarak gözle görülmeyecek hale getirilinceye kadar şiddet sürekli olarak azaltılacaktır.

(b) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Her yönden görünür fenerler; Kural 30'da belirtilen ve tekneden pratik olmayan bir yüksekliğe konmasına gerek bulunmayan demir fenerleri hariç, direklerin gabya çubuklarının veya diğer yapıların, bu fenerlerin görünüşlerini 6 dereceden fazla kapamıyacakları yerlere konacaktır.

10. (a) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Dikey dilimler:

Yelkenli teknelerdeki fenerler hariç donatılan elektrikli fenerlerin dikey dilimleri:

(i) Yatay düzlemin 5 derece üstü ve 5 derece altındaki her açıda istenilen minimum şiddetin muhafaza ettirilmesini.

(ii) Yatay düzlemin 7,5 derece üstünde ve 7,5 derece altında istenilen minimum şiddetin % 60'ının muhafaza ettirilmesini sağlayacak nitelikte olacaktır

(b) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Yelkenli teknelerde donatılan elektrikli fenerlerin dikey dilimleri:

(i) Yatay düzlemin 5 derece altı ve 5 derece üstündeki her açıda istenilen minimum şiddetin muhafaza ettirilmesini,

(ii) Yatay düzlemin 25 derece üstünde ve 25 derece altında istenilen minimum şiddetin % 50'sinin muhafaza ettirilmesini;

sağlayacak nitelikte olacaktır.

(c) Elektrikli olmayan fenerlerde bu özelliklere mümkün olduğu kadar, uyulmaya çalışılacaktır.

11. Elektrikli olmayan fenerlerin şiddeti:

Elektrikli olmayan fenerler bu Lahikanın 8 inci kısmındaki tabloda belirlenen minimum şiddetlere mümkün olduğu kadar uyacaktır.

12. Bu Lahikanın 2 (f) sayılı hükmüne bakılmaksızın 34 (b) sayılı Kuralda belirtilen manevra ışığı, uygulanabildiği kadar pruva silyon fenerinin en az 2 metre dikey olarak üstüne, ancak grandı silyon fenerinin dikey olarak 2 metre altında veya üstünde olmamak ve silyon feneri veya fenerlerinin aynı düşey düzlemi üzerinde bulunmak üzere, konulacaktır. Sadece bir silyon feneri olan teknede, varsa manevra ışığı, silyon fenerinden dikey olarak 2 metreden daha az olmamak üzere en iyi görülen yere konulacaktır.

13. **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Onay:

Fenerlerin ve şekillerin yapısı ve fenerlerin teknede yerlerine konulması teknenin bayrağını çekmeye hak sahibi olduğu devletin gerekli yetkiyi verdiği makamları tatmin edici bir tarzda olacaktır.

LAHİKA: II

BİRBİRLERİNE YAKIN BİR HALDE BALIKÇILIK YAPAN BALIKÇI TEKNELERİ İÇİN EK İŞARETLER

1. Genel olarak:

Burada sözkonusu edilen fenerler, Kural 26 (d) hükümlerine uygun olarak gösterildikleri takdirde, en iyi görülebilecekleri yerlere konulacaklardır. Bunlar, en azından, birbirinden 0,9 metre aralıklı olacak fakat Kural 26 (b) (i) ve (c) (i)'de belirtilen fenerlerden daha aşağı bir sevi-

yede bulunacaklardır. Fenerlerufkun her tarafından ve en az 1 milden, fakat bu kurallarda balıkçı tekneleri için belirtilen fenerlerden daha az bir mesafeden bile görülebileceklerdir.

2. Trol için olan işaretler:

(a) İster dip veya ister yüzey ağ takımları kullansın Trol işiyle uğraşan tekneler:

(i) Ağlarını atarken:

Dikey bir doğru üzerinde iki beyaz fener;

(ii) Ağlarını toplarken:

Dikey bir doğru üzerinde kırmızı bir fener üstünde beyaz bir fener;

(iii) Ağın bir engele takılması halinde:

Dikey bir doğru üzerinde iki kırmızı fener gösterebilirler.

(b) Birlikte trol ile uğraşan iki tekneden herbiri:

(i) Geceleyin çifti teşkil eden diğer teknenin doğrultusunda ve ileriye doğru yönetilen bir projektör ışığı ile,

(ii) Ağlarını atarken veya toplarken veya ağlarının bir engele takılması halinde yukarda 2 (a) da belirtilen fenerleri; gösterebilirler.

3. Torbalı ağ için olan işaretler:

Torbalı ağ ile balıkçılık yapmakla uğraşan tekneler dikey bir doğru üzerinde iki sarı fener gösterebilir. Bu fenerler her saniyede bir münavabe ile parlayacak ve sönük kalma süresi ışık süresine eşit olacaktır. Bu fenerler sadece teknenin balık avlama takımları tarafından engellendiği zamanlarda gösterilebilirler.

LAHİKA: III

SESLE İŞARET VEREN ALETLERİN TEKNİK AYRINTILARI

1. Düdükler:

(a) Frekanslar ve duyulma mesafeleri

İşaretin esas frekansı 70 - 700 Hz bandı içerisinde olacaktır.

Düdükten verilen işaretin duyulabilme mesafesi:

180 - 700 Hz (+ - Yüzde 1) bandı içinde bulunan ve aşağıda yazılı 1 (c) paragrafında belirtilen ses basınç seviyelerini sağlayan esas frekansları ve/veya bir veya daha yüksek frekansları da içeren bu frekanslarla saptanacaktır.

(b) Başlıca frekans sınırları:

Çok çeşitli düdük özelliklerini sağlamak üzere, bir düdüğün esas frekansı aşağıda yazılı olan sınırlar içinde olacaktır:

(i) Boyları 200 metre veya daha uzun olan gemilerde 70 - 200 Hz.;

(ii) Boyu 75 metreden uzun, 200 metreden kısa olan gemilerde 130 - 350 Hz.;

(iii) Boyu 75 metreden kısa olan bir gemide 250 - 700 Hz.

Metre olarak geminin boyu	2x10 ⁵ N/m ² 'ye nazaran 1 metre mesafede yarı band içindeki ses basıncının 1/3 i, dB olarak	Deniz mili olarak duyulabilme mesafesi
200 veya daha fazla	143	2
75 fakat 200'den az	138	1,5
20 fakat 75'den az	130	1
20'den az	120	0,5

(c) Ses işaretinin şiddeti ve duyulma mesafesi:

Bir gemiye yerleştirilmiş bir düdük, düdüğün maksimum şiddeti doğrultusunda düdükten 1 metre uzaklıkta 100-700 Hz. (+ - yüzde 1) frekans bantları içindeen azından bandın yarısının 1/3'ü nisbetinde bir ses basınç seviyesi sağlayacak ve bu aşağıdaki tabloda verilen uygun rakamlardan az olmayacaktır.

Yukarıki tabloda belirtilen duyulma mesafesi bilgi içindir ve bu mesafe dinleme mevkilerinde mevcut fon gürültülerinin ortalama bir seviyede olduğu hallerde, geminin güvertesinde sakin hava koşullarında geminin ilerisindeki ekseninde düdüğün % 90 olasılıkla duyulabileceği bir mesafedir. 250 Hz orta frekansı olan yarım band genişliği içerisinde 68 dB olarak alındığında ve orta frekansı 500 Hz olan yarım band da 63 dB olarak alınmıştır. Uygulamada bir düdüğün duyulabileceği mesafe son derece değişiklikler gösterir ve büyük çapta hava koşullarına dayanır. Verilen değerler tipik olarak sayılabilir, fakat dinleme mevkilerinde sert rüzgar veya çevre gürültü koşulları altında mesafe çok miktarda azalabilir.

(d) **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Yönsel Özellikler:

Sesi yönlendirilmiş düdüklere, bir düdüğün ses basınç seviyesi, aynı sesin herhangi bir eksen yönünde ve yatay düzlemde + 45 derece yapan yöndeki belirti-len ses basınç seviyesinden 4 dB den daha aşağı olmayacaktır. Yatay bir düzlem üzerinde 45 dereceden fazla herhangi bir diğer yöndeki ses basınç seviyesi, eksen üzerindeki belirtilen ses basınç seviyesinden 10 dB den daha aşağı olmayacak, ön eksenindeki en az yarısı olacaktır. Ses basınç seviyesi duyulabilme mesafesini saptayan bu 1/3 oktav bandında ölçülecektir.

(e) Düdüklere yerleri:

Sesi yönlendirilmiş bir düdüğün bir teknedeki tek düdük olarak kullanılacağı hallerde, bu düdüğün maksimum şiddeti tam pruva yönüne yöneltilmek üzere yerine monte edilecektir.

Verilen sesin engeller tarafından durdurulmasını azaltmak gemi personelinin duyma zararı rizikosunu minimuma indirmek amacıyla bir düdük bir teknede mümkün olduğu kadar yükseğe konulacaktır. Bir teknenin kendi işaretinin dinleme mevkilerindeki ses basınç seviyesi 110 dB (A), mümkün olursa 100 dB (A) yı geçmeyecektir.

(f) Birden fazla düdükle donatma:

Düdükler, aralarında 100 metreden fazla bir mesafe bulunacak şekilde tekneye yerleştirildiği zaman, bunların aynı anda öttürülmemeleri için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

(g) Birleşik düdük sistemi:

Engellerin varlığı dolayısıyla yukarıda 1 (f) paragrafında söz konusu edilecek düdük veya düdüklere ses alanı içinde ses seviyesi çok azalan bölgelerin var olması olasılığı bulunduğu takdirde, bu azalmanın üstesinden gelmek üzere birleşik düdük sisteminin yerleştirilmesi önerilebilir. Kuralların amaçları için bir birleşik düdük sistemine tek bir düdük gözü ile bakılacaktır.

Birleşik düdük sisteminde düdüklere birbirlerinden 100 metreden daha uzak mesafeye konulmayacak, aynı anda öttürülmeleri için gerekli tedbirler alınacaktır. Bir düdüğün frekansı, diğerlerinin frekansından en az 10 Hz farklı olacaktır.

2. **(Değişik : 20/9/1984 - 84/8541 K.)** Kampana veya gong:

(a) İşaret şiddeti:

Bir kampana veya gong veya benzeri ses özelliği olan diğer herhangi bir alet, ondan m metre mesafede 110 dB den az olmayan bir ses basınç seviyesi meydana getirecek güçte olacaktır.

(b) Yapımlar:

Kampana veya gonglar paslanmaya dayanıklı bir maddeden ve berrak bir ton verebilecekleri bir şekilde yapılacaktır.

Yapılacak kampananın ağız çapı: Boyları 20 metre ya da daha fazla olan tek-neler için 300 mm'den, boyları 12 metre ya da daha fazla fakat 20 metreden azolan tekneler için 200 mm'den daha az olmayacaktır. Mümkün olduğu takdirde devamlı bir tesir sağlamak üzere makine ile hareket eden bir kampana vurucusu önerilebilir. Fakat elle çalıştırma her zaman mümkün olacaktır. Kampana tokmağının ağırlığı kampana ağırlığının yüzde 3'ünden daha az olmayacaktır.

3. (Değişik : 20.9.1984 - 84/8541 K.) Onay:

Ses işaret aletlerinin yapımı, bunların iş görme ve tekneye montesi, tekne-nin bayrağını çekmeye hak sahibi olduğu Devletin yetkili kıldığı uygun makamları tatmin edici nitelikte olacaktır.

LAHİKA: IV

TEHLİKE İŞARETLERİ

1. Aşağıda yazılı işaretler birlikte veya ayrı ayrı kullanıldığı veya gösterildiği zaman, tehlikeyi ve yardım ihtiyacını gösterecektir.

- (a) Yaklaşık olarak 1'er dakika ara ile patlatılan bir top veya diğer bir patlayıcı işaret;
- (b) Herhangi bir sis işaret aletinin devamlı olarak çalınması;
- (c) Kısa aralıklarla her seferinde kırmızı yıldızlar saçan roket veya mermi atılması;
- (d) Mors kodu ile ...---... (SOS)'den ibaret bir grup işaretin telsiz telgraf veya herhangi bir diğer işaret verme metodu ile gönderilmesi;
- (e) "Mayday" kelimesinin söylenmesinden ibaret bir işaretin telsiz telefonla gönderilmesi;
- (f) N.C. harfleriyle Uluslararası Tehlike işaret kodunun gösterilmesi;
- (g) Üzerinde veya altında bir küre veya küreye benzer herhangi bir şey bulunan dört köşe bir bayraktan ibaret bir işaret;

(h) Yanan bir katran veya yağ varili veya benzerinden çıkan alevlerin gemi üzerinde gösterilmesi;

(i) Paraşütlü bir roket maytabı veya kırmızı ışık gösteren bir el maytabı;

(j) Portakal rengi duman veren bir duman işareti;

(k) Her iki yana doğru açılan kolların ağır ağır ve tekrarlı olarak indirilip kaldırılması;

(l) Telsiz telgraf alarm işareti;

(m) Telsiz telefon alarm işareti;

(n) Acil mevkileri belirtmek üzere radyo kerterizleri yayınlayan vericiler.

2. Tehlike ve yardım istekleri hususlarının bildirilmesi hariç, yukarıda yazılı işaretlerin kullanılması veya gösterilmesi ve yukarıda yazılı bu işaretlerle karıştırılabilecek diğer işaretlerin kullanılması yasaklanmıştır.

3. Uluslararası İşaret Kodunun ilgili bölümleri Ticaret Gemileri Arama, ve Kurtarma El Kitabı ve aşağıda yazılı işaretlere

(a) Havadan bakanların tanımları için portakal rengi bir yelken bezi üzerine ya siyah kare veya daire veya diğer bir uygun sembol;

(b) Bir boya marka edici'ye dikkat çekilir.

12/12/1977 TARİH VE 7/14561 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN TÜZÜĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN TÜZÜKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE
Ek ve Değişiklik Getiren Tüzüğü Yürürlüğe Koyan Kararnamenin

Tarihi	Numarası	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
20/9/1984	84/8541	—	Yürürlüğe giriş tarihi öngörülmemiştir.